

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОРУМ
ПАТОФІЗІОЛОГІВ І ФАРМАЦЕВТІВ:
ПОШУК ШЛЯХІВ ІНТЕГРАЦІЇ
(Харків, 5–7 жовтня 2016 року)**

VII Національний конгрес патологістів України з міжнародною участю «Патологія і фармація: шляхи інтеграції» відбувся у Харкові 5–7 жовтня 2016 року на базі Національного фармацевтичного університету. Ініціаторами та організаторами конгресу, який був присвячений пам'яті багаторічного президента Наукового товариства патологістів України академіка НАН України Олексія Олексійовича Мойбенка, є Міністерство охорони здоров'я України, Національна академія наук України, Національна академія медичних наук України, Наукове товариство патологістів України, Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України, Харківський національний медичний університет і Національний фармацевтичний університет.

Українську патологічну спільноту гостинно зустрів Харків — перша столиця України, її славетний науковий, промисловий і культурний центр. Конгрес проходив під девізом інтеграції патологічної та фармацевтичної наук, що є природним, зважаючи на те, що створення лікарських засобів ґрунтується на результатах патологічних досліджень. Унікальністю цього наукового форуму є введення до його наукової тематики проблематики фармацевтичної галузі.

Урочисте відкриття VII Національного конгресу патологістів України та перше пленарне засідання відбулися у “Kharkiv Premier Palace Hotel”. Науковий форум відкрив в. о. президента Наукового товариства патологістів України, академік НАМН України, чл.-кор. НАН України, професор О. Г. Резніков. Були зачитані привітання голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Ольги Вадимівни Богомольця, президента НАМН України, академіка НАМН України Віталія Івановича Цимбалюка, президента Українського фізіологічного товариства, академіка НАН України Олега Олександровича Кришталюка.

З вітаннями та побажаннями плідної праці звернулися директор Інституту біохімії ім. О. В.

Палладіна НАН України, академік-секретар відділення біохімії, фізіології та молекулярної біології НАН України, академік НАН і НАМН України Сергій Васильович Комісаренко, в. о. начальника управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації Галина Миколаївна Сіроштан, ректор Національного фармацевтичного університету, академік НАН України Валентин Петрович Черних, проректор з наукової роботи Харківського національного медичного університету, професор Валерій Васильович М'ясоєдов і учений секретар Українського фізіологічного товариства імені академіка П. Г. Костюка, професор Людмила Миколаївна Шаповал.

У роботі конгресу взяли участь 250 учасників (із них 64 — делегати) від 13 областей України, у тому числі ректори медичних ВНЗ, директори НДІ, завідувачі профільних кафедр, голови обласних патологічних товариств, провідні спеціалісти кафедр медичних ВНЗ, науково-дослідних інститутів та установ.

Серед присутніх були член ради Міжнародного товариства патологістів (професор А. В. Кубишкін), 3 академіки НАНУ та НАМНУ, 3 чл.-кор. НАНУ, НАМНУ та НААНУ, 35 докторів наук, 62 кандидати наук, 178 делегатів без ученого ступеня.

На трьох пленарних і 12 секційних засіданнях було заслухано й обговорено 118 наукових доповідей, а також представлено 96 стендових та Е-постерних доповідей, з яких 25 зробили молоді вчені-патологісти.

На відкритті конгресу присутні вшанували пам'ять академіка НАН України Олексія Олексійовича Мойбенка, який протягом 23 років був президентом Українського наукового товариства патологістів України. З доповіддю «Мойбенко О. О. — життя в ім'я науки» виступив чл.-кор. НАН України, професор Вадим Федорович Сагач.

Центральними доповідями на пленарних засіданнях стали виступи академіка НАМН України, чл.-кор. НАН України, професора О. Г. Резніко-

ва «Актуальний аспект патофізіології: епігенетичне програмування вродженої патології», академіка НАН України професора В. П. Черних «Безпека ліків — камертон фармації», професора Ю. М. Колесника «Ремодельовання міокарда при артеріальній гіпертензії та цукровому діабеті: структурно-функціональні та молекулярно-генетичні аспекти», академіка НАН України, професора А. М. Гольцева «Патологічні фактори розвитку аутоімунних захворювань. Сучасні підходи до їх лікування», професора А. І. Гоженка «Сучасна теорія хвороби: стан та перспективи», професора А. В. Кубишкіна «Патогенетичні взаємозв'язки при формуванні основних синдромів критичних станів», чл.-кор. НАМН України, професора О. М. Пархоменка «Клінічна патофізіологія у практиці невідкладної кардіології — пам'яті академіка НАНУ О. О. Мойбенка», професора В. Є. Досенка «Корвітин — найуспішніший український лікарський засіб: історія створення та механізми дії» і професора М. О. Клименка «Деякі сучасні аспекти патогенезу запалення».

Делегати конгресу заслухали й обговорили 59 усних і 21 стендову доповідь, які були представлені на 6 наукових симпозиумах з різних аспектів патофізіологічної науки:

— молекулярно-генетичні механізми розвитку та протекції захворювань;

— патофізіологія серцево-судинної системи та крові. Гемотрансфузіологія. Патофізіологія нервової системи, екстремальних станів і стресу. Патофізіологія дихання. Гіпоксія;

— патофізіологія ендокринної та репродуктивної систем;

— клінічна патофізіологія. Патофізіологія травної та сечовидільної систем;

— імунопатологія. Фундаментальні та прикладні аспекти запалення;

— патофізіологія і актуальні проблеми фармакології, фармакогеніки та фармакогенетики.

На наукових симпозиумах українська патофізіологічна спільнота обговорювала стан і тенденції розвитку патологічної фізіології, її інтеграції з іншими науками, зокрема, з фармацевтичним сектором галузі охорони здоров'я, оцінювала можливості, перспективи та вектори подальшого розвитку. У рамках конгресу обговорено такі актуальні проблеми: молекулярно-генетичні й епігенетичні механізми розвитку патологічних процесів і хвороб, сучасні уявлення про патогенез типових патологічних процесів (запалення, аутоімунних уражень, шоку та ін.), експериментальні та клініко-патофізіологічні аспекти уражень різних органів і систем (серцево-судинної, ендокринної, репродуктивної, нервової та ін.), дискусійні питання загальної нозології. Окремий симпозиум було присвячено внеску патологічної фізіології у розв'язання актуальних проблем фармакології, фармакогеніки і фармакогенетики.

Рішенням Президії НТПУ 5 молодих вчених були премійовані за змістовні та добре ілюстровані постерні доповіді:

— П. П. Єрмуракі «Ферментна антиоксидантна система у хворих на туберкульоз легенів до та після лікування». Співавтори: Ю. І. Бажора, М. М. Чеснокова, О. О. Сметюк (Одеський національний медичний університет, Одеса).

— І. В. Марченко «Асоціація K121Q-поліморфізму гена ектонуклеотидпірокфосфатази/фосфодіестерази 1 (ENPP1) у пацієнтів із цукровим діабетом 2-го типу в осіб з нормальним і підвищеним артеріальним тиском». Співавтори: Б. Я. Удовиченко, В. Ю. Гарбузова (Сумський державний університет, Суми).

— Л. В. Галузінська «Вивчення впливу крему "Енопсор" на перебіг алергічного запалення шкіри, викликаного 2,4-динітрохлорбензолом». Співавтор А. Л. Загайко (Національний фармацевтичний університет, Харків).

— Н. С. Краснова¹ «Ефекти омега-3 поліненасичених жирних кислот у хворих на цукровий діабет 2-го типу з поліморфними варіантами гена інтерлейкіну-6». Співавтори: М. Ю. Горшунська², Ю. І. Караченцев^{1,2}, Е. Йенсен³, Т. В. Тижненко¹, Ж. А. Лещенко¹, О. І. Гладких¹, А. К. Почерняєв¹, Ю. А. Опалейко¹, Л. О. Атраментова¹, В. В. Полторак¹ (1 ДЗ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України, Харків; ² Харківська медична академія післядипломної освіти, Харків; ³ Національний інститут охорони здоров'я, Білтховен, Нідерланди).

— Н. Я. Мартинюк «Електрофізіологічні характеристики та фонова активність гангліозних клітин сітківки шурів при штучній гіперглікемії». Співавтори: В. Ю. Маслов, О. Е. Пурнинь, С. А. Федулова, М. С. Веселовський (Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України, Київ).

З великим успіхом пройшла виставка монографій, опублікованих патофізіологами України за звітний період.

6 жовтня 2016 р. в рамках конгресу відбулися вибори президента, правління та ревізійної комісії Наукового товариства патофізіологів України.

Президентом Наукового товариства патофізіологів України було обрано директора ДУ «Український науково-дослідний інститут медицини транспорту», з. д. н. т. України, професора А. І. Гоженка.

Рішенням правління НТПУ було обрано:

— віце-президента з навчальної роботи — професора О. В. Атамана, завідувача кафедри фізіології і патофізіології з курсом медичної біології Сумського державного університету МОН України;

— віце-президента з міжнародної діяльності — професора Н. М. Кононенко, завідувачку кафедри патологічної фізіології Національного фармацевтичного університету МОЗ України;

— віце-президента з наукової роботи — професора В. Є. Досенка, завідувача відділу загальної та молекулярної патофізіології Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця НАНУ;

— віце-президента, голову ради старійшин — академіка НАМН, чл.-кор. НАН України, професора О. Г. Резнікова, завідувача відділу ендокринології, репродукції та адаптації ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка НАМН України»;

— наукового секретаря — професора Р. С. Вас-
тьянова, завідувача кафедри загальної та клінічної патологічної фізіології ім. проф. В. В. Підви-
соцького Одеського національного медичного
університету МОЗ України;

— головою ревізійної комісії — професора
І. М. Маньковську.

Делегати VII Національного конгресу патофі-
зіологів України одностайно ухвалили рішення
про порушення клопотання перед Президією
НАН України про заснування премії ім. академі-
ка О. О. Мойбенка за видатні досягнення в пато-
фізіології серцево-судинної системи. Було вирі-
шено звернутися до керівництва Інституту фізіо-
логії ім. О. О. Богомольця НАН України та Ук-
раїнського фізіологічного товариства з пропози-
цією заснувати Наукові читання ім. академіка
О. О. Мойбенка й увічнити його пам'ять присво-
єнням його імені Відділу молекулярної і загаль-
ної патофізіології Інституту фізіології ім. О. О.
Богомольця НАН України.

Було запропоновано клопотати про нагоро-
дження видатних вітчизняних патофізіологів, чле-
нів НТПУ професорів В. А. Березовського, О. І.
Сукманського, Ю. І. Бондаренка, О. В. Атамана
і М. О. Клименка медаллю В. В. Підви-
соцького.

До списку почесних членів НТПУ було внесе-
но видатних патофізіологів — академіка НАН і
НАМН України Г. М. Бутенка, чл.-кор. НАМН
України В. М. Єльського, професорів Н. К. Ка-
зимірко, А. В. Кубишкіна, В. А. Березовського і
С. Б. Французову.

У межах форуму були проведені нарада заві-
дувачів кафедр патологічної фізіології ВМЗ
України та круглий стіл «Питання викладання

патофізіології», на яких було вирішено почати
роботу зі створення фонду загальнонаціональної
бази наочного матеріалу (муляжі, тести, лекції,
відеофільми, методичні рекомендації з предмету,
відеоархів класичних експериментальних дослі-
джень та ін.), національного підручника з пато-
логічної фізіології для студентів вищого фарма-
цевтичного навчального закладу і фармацевтич-
них факультетів вищих медичних навчальних
закладів III–IV рівнів акредитації, а також умов
для впровадження курсу дистанційного навчан-
ня з патологічної фізіології.

Матеріали конгресу (58 статей) опубліковано
в журналах «Експериментальна і клінічна меди-
цина» та «Український біофармацевтичний жур-
нал». Додатково було видано збірку тез (252 тези
доповідей), у яких висвітлені результати дослі-
джень, виконаних науковцями кафедр вищих
навчальних медичних закладів, наукових установ
НАН України, НАМН України, Міністерства
охорони здоров'я України та іншого підпорядку-
вання.

По закінченні конгресу була прийнята резо-
люція, у якій висвітлені всі ключові фрагменти
проведення даного наукового форуму, а також
запропоновано проведення у 2018 р. (III квартал)
чергового пленуму НТПУ на базі ВДНЗУ «Укра-
їнська медична стоматологічна академія» (Пол-
тава).

Правління НТПУ висловлює щирі подяку
ректору Національного фармацевтичного уні-
верситету академіку НАНУ, професору В. П.
Черних, завідувачці кафедри патологічної фізіо-
логії Національного фармацевтичного універси-
тету професору Н. М. Кононенко, завідувачці
кафедри патологічної фізіології Харківського
національного медичного університету професо-
ру О. В. Ніколаєвій, усім членам робочого орга-
нізаційного комітету за організацію та створені
належні умови для успішного проведення VII
Національного конгресу патофізіологів України.

**Правління Наукового товариства
патофізіологів України**